

Концепція
державного
регулювання
операцій з
криптовалютами

Як виглядає ринок криптовалют в Україні*

Найпоширеніші криптовалюти в Україні та світі - біткоїн та ефір

За останні роки 42 особи вказали в своїх деклараціях у власності криптовалюти, в тому числі 3 народні депутати

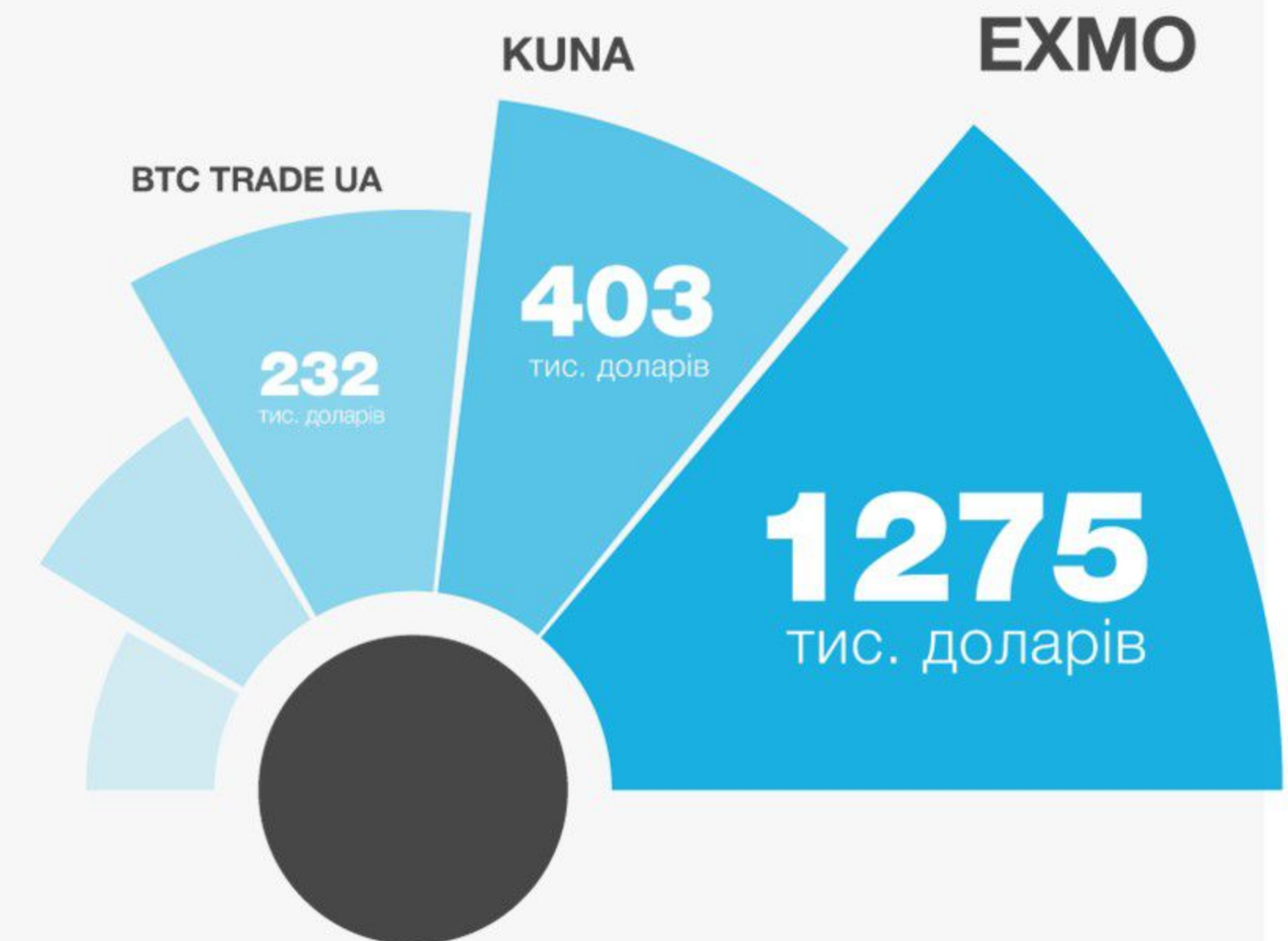

Обмін на гривню пропонують три криптобіржі: Kuna, Exmo, BTC TRADE UA

25 ICO

У 2017 - першому півріччі 2018 року було проведено 25 ICO компаній з українським походженням. Відповідно до відкритих джерел, було залучено 99,3 мільйони доларів

99,3 мільйони доларів

Основні проблеми ринку криптовалют*

1.

Непрогнозовані правові наслідки діяльності з криптовалютами

2.

Невизначеність питання оподаткування та обліку операцій з криптовалютами

3.

Невизначеність необхідності ліцензування майнінгу

4.

Неможливість платників єдиного податку приймати криптовалюту в якості оплати за товари/послуги

5.

Неможливість укласти смарт-контракти

6.

Невизначений правовий статус ICO

7.

Захист прав споживачів

8.

Невизначеність необхідності ліцензування послуг з розробки криптовалют

9.

Неможливість експортувати / імпортувати певні товари в обмін на криптовалюту

Правове визначення криптовалют

ПРОПОНОВАНЕ ВИЗНАЧЕННЯ

Віртуальні активи – будь-яка форма запису в рамках розподіленого реєстру записів у цифровій формі, що може використовуватися як засіб обміну, одиниця обліку чи як засіб збереження вартості.

Криптовалюта – віртуальний актив у формі токена, що функціонує як засіб обміну або збереження вартості

Токен – цифрова одиниця обліку в рамках розподіленого реєстру записів, яка посвідчує майнові та/або немайнові права власника токена, що відповідають зобов'язанням емітента токена

ПРАВОВИЙ СТАТУС

Криптовалюта – це новий вид фінансового інструменту. Наразі законодавством визначені такі види фінансових інструментів: цінні папери та деривативи

Роль державних органів у регулюванні та нагляді за операціями з криптовалютами

НКЦПФР

регулювання порядку здійснення операцій з криптовалютами та ліцензування криптобірж та криптообмінників

ДЕРЖФІНМОН

регулювання порядку здійснення фінансового моніторингу та контроль за дотриманням суб'єктами первинного фінмоніторингу (криптобіржами)

МІНФІН (ДФС)

забезпечення процесу декларування та сплати податків із отриманого доходу від операцій з криптовалютами

Сфера регулювання операцій з криптовалютами НКЦПФР

визнання токенів
фінансовими інструментами

токени, які мають ознаки
фінансових інструментів

токени, які використовуються
з метою залучення
фінансування,
в тому числі через ICO

організована торгівля на біржах,
пов'язана з конвертацією крипто-
валют у фіатні гроші і навпаки

обмін та купівля/продаж
криптовалют через
криптообмінники

здійснення процедури ICO

Класифікація операцій з криптовалютами

Майнінг

- Діяльність з майнінгу не регулюється
- Майнінг є законним способом отримання криптовалют

Набуття та володіння

- Право володіння мають як фізичні, так і юридичні особи
- Декларування операцій з криптовалютами
- Обліковується та оподатковується як інвестиційний актив

Обмін та продаж на криптобіржах

- Купівля / продаж, двосторонній обмін здійснюється виключно на ліцензованих криптобіржах
- Покупці та продажі реєструються на криптобіржах і проходять ідентифікацію (як в банках)
- Кожен учасник торгів реєструє електронний гаманець, який зв'язується з ідентифікованим учасником
- Купівля криптовалюти за фіатні гроші можлива лише на криптобіржах та через криптообмінники

ICO

- Порядок та вимоги встановлюються НКЦПФР
- Можливе серед будь-яких осіб, в тому числі професійних інвесторів

Засіб платежу

- Використання криптовалюти як засобу платежу ЗАБОРОНЕНО

Обмін та продаж через криптообмінники

Роль криптобірж в операціях з криптовалютами

Криптобіржа - юридична особа, яка надає посередницькі послуги при обміні одиниць криптовалюти на фіатні гроші, а також:

- проводить ідентифікацію та наступну верифікацію учасників торгів;
- веде рахунки учасників у криптовалютах;
- проводить первинний фінансовий моніторинг щодо учасників торгів;

Єдиними можливими способами конвертації криптовалюти у фіатні гроші на території України є криптобіржі або криптообмінники

КРИПТООБМІННИК

односторонні
відносини

КРИПТОБІРЖА

двосторонні відносини

Особливості оподаткування операцій з криптовалютами

**пільговий
період**

щонайменше до
31.12.2024

5 %

оподаткування лише при обміні
на гроші чи інші активи
(нерухомість, споживчі товари,
тощо)

Без ПДВ

операції купівлі
криптовалют не
обкладаються ПДВ

**для фізичних
осіб**

+1,5 % військовий
збір

6,5 % прибутку, в разі
підтвердження вартості
придбання

6,5 % з усієї суми угоди у разі
відсутності
підтвердження
придбання

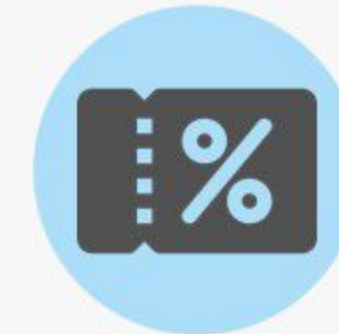
5 %

**для юридичних
осіб**

на різницю між
продажем та
придбанням
криптовалют

5 %

Без оподаткування
операції обміну однієї
криптовалюти на іншу не
оподатковуються

Особливості оподаткування операцій з криптовалютами

Облік доходів та витрат від операцій з криптовалютами або ж витрат на видобування криптовалют здійснюється окремо від обліку доходів та витрат від іншої діяльності

Витрати від операцій з криптовалютами мають бути підтверджені документами, в тому числі електронними, виданими професійними учасниками на ринку криптовалют

У разі отримання збитку за результатами звітного періоду сума загального фінансового результату за операціями з криптовалютами зменшує загальний фінансовий результат наступних податкових (звітних) періодів

Нарахований суб'єктом, що здійснює операції з криптовалютами, податок на прибуток від таких операцій не зменшує фінансового результату до оподаткування такого суб'єкта

Тимчасово, на період щонайменше **до 31 грудня 2024 року** включно, розмір ставки податку на прибуток підприємств, що застосовується до прибутку від операцій з криптовалютами, встановлюється у розмірі **5%**

Світові підходи до класифікації криптовалют

КРИПТОГРАФІЧНІ ТОКЕНИ

Цілі

Яка головна мета токена?

- криптовалюти
- мережеві токени
- інвестиційні токени

Властивості

Які властивості токен забезпечує?

- токени в обігу
- робочі токени
- гібридні токени

Правовий статус

Який правовий статус має токен?

- сервісні токени
- сек'юриті токени
- криптовалюти

Базова цінність

Яким чином токен отримує свою цінність?

- токени, забезпечені активами
- токени, прив'язані до вартості доступу до мережі
- токени подібні до акцій

Технологія

За якої технологією токен отримано?

- набір блокчейн ячейок
- токени криптоекономічних протоколів
- токени додатків

Світові підходи до класифікації криптовалют

Цілі

КРИПТОВАЛЮТИ

Опис: токени, які створені виключно як криптовалюти

Характеристики:

- визначені як глобальна засіб обміну
- є засобом накопичення вартості

МЕРЕЖЕВІ ТОКЕНИ

Опис: токени, які початково створені для використання в специфічній системі (мережа, додаток)

Характеристики:

- токени, які мають функціональність схожу на емісійні цінні папери
- не визначені загалом як криптовалюта

ІНВЕСТИЦІЙНІ ТОКЕНИ

Опис: токени, які початково визначені як спосіб пасивного інвестування в процесі емісії або як базовий актив

Характеристики:

- передбачають, власнику або частку вартості активу або частку від прибутку емітента
- або зовсім не мають, або ж мають слабо виражену функціональність

Властивості

ТОКЕНИ В ОБІГУ

Опис: токени, які забезпечують доступ до цифрового сервісу, подібному до API протоколу

Характеристики:

- забезпечує власнику доступ до ексклюзивного функціоналу чи сервісу

РОБОЧІ ТОКЕНИ

Опис: токени, які забезпечують право участі в системі

Характеристики:

- токени є передумовою участі їх власника в системі
- внески або ж дають можливість отримання винагороди або ж власник отримує цінність від доступу до системи (децентралізованої організації)

ГІБРИДНІ ТОКЕНИ

Опис: токени, які поєднують ознаки tokenів в обігу та робочих tokenів

Характеристики:

- забезпечують доступ до функціоналу чи сервісу
- дають власнику можливість участі в системі

Правовий статус

СЕРВІСНІ ТОКЕНИ

Опис: токени, які пропонують власнику чітко визначений сервіс в рамках мережі або додатку

Характеристики:

- тісно пов'язані з функціональністю емісійних мереж
- внутрішня грошова система/додаток, але не обов'язково у вигляді грошей
- забезпечує власникам право активно брати участь в системі в ролі пасивного інвестора
- включаючи ознаки цінних паперів

СЕК'ЮРИТІ ТОКЕНИ

Опис: токени, які функціонують як елемент систем безпеки

Характеристики:

- приклади сек'юриті властивостей, наприклад голосування по рішенням стосовно емісії, дивідендів чи частки прибутку
- утримувачи визначаються як власники
- незначна або непридатна функціональність

КРИПТОВАЛЮТИ

Опис: токени, які є чистою криптовалютою

Характеристики:

- виступає як засіб накопичення або засіб міжнародних розрахунків
- неемітований центральним банком
- поки що не відносяться до законно функціонуючої валюти
- не руглюються законами про електронні гроші

Базова цінність

ТОКЕНИ, ЗАБЕЗПЕЧЕНІ АКТИВАМИ

Опис: токени, які функціонують як вимога на базовий актив

Характеристики:

- дозволяють торгівлю за допомогою IOUs без потреби передавати базовий актив
- емітент відповідальний за зберігання базового активу
- передбачені ризики контрагентів

ТОКЕНИ, ПРИВ'ЯЗАНІ ДО ВАРТОСТІ

Опис: токени, які прив'язані до вартості та розвитку мережі

Характеристики:

- прив'язані до вартості створення та обміну у мережі (плата від обсягу транзакції)
- тісно пов'язані з ключовими взаємодіями учасників мережі

ТОКЕНИ, ПОДІБНІ ДО АКЦІЙ

Опис: токени з подібними до акцій властивостями

Характеристики:

- емітент обіцяє власникам tokenів частку в прибутку у вигляді дивідендів чи частки
- може надавати чи ні право голосу
- здебільшого відсутня або слабка правова база

Технологія

НАБІР БЛОКЧЕЙН ЯЧЕЕК

Опис: токени, який імплементований на рівні протоколу блокчейну

Характеристики:

- критично важливий для оперування блокчейну
- невід'ємний механізм блокчейн угод
- частина блокчейн, стимулююча механізм для блокування перевірок та інших вузлів

НЕВЛАСТИВІ ТОКЕН-ПРОТОКОЛИ

Опис: токени, які імплементовані у криптоекономічний протокол на вершині блокчейн

Характеристики:

- невід'ємний компонент протоколу механізму угод
- частина протоколу, стимулююча механізм для вузлів
- для супроводження базового блокчейну, є невід'ємною частиною

ТОКЕНИ ДОДАТКІВ

Опис: токени, які імплементовані на рівні додатків на вершині блокчейн

Характеристики:

- інтегровані до додатків
- частина стимулюючого механізму або вузла чи користувача у додатку
- для супроводження базового блокчейну, є невід'ємною частиною